

แนวทางที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย :

กรณีศึกษา โรงเรียนมีสุข

BEST PRACTICE IN THAI LANGUAGE LEARNING MANAGEMENT :

A CASE STUDY OF MEESOOK SCHOOL

ธรณินทร์ พิชิตมาร¹,

สังเวียน ปินะกาลัง² และ นฤมล อินทร์ประสิทธิ์³

มหาวิทยาลัยขอนแก่น^{1,2,3}

Taranin Pichitman¹,

Sangwian Pinagalang² and Narumol Inprasitha³

KhonKaen University, Thailand^{1,2,3}

Corresponding Author; Email: wonderten.pichit@gmail.com

*****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแนวทางที่เป็นเลิศ 2) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษาของโรงเรียน 3. ศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อแนวทางที่เป็นเลิศ ด้านการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนมีสุข กลุ่มเป้าหมายคือ ผู้อำนวยการ ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ในระดับชั้นประถมศึกษา เครื่องมือที่ใช้ คือ กล้องบันทึกวีดิทัศน์ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และแบบวัดเจตคติ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการบันทึกวีดิทัศน์การจัดการเรียนรู้ของครู สัมภาษณ์ผู้อำนวยการ ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียน และใช้ข้อมูลที่ได้จากแบบวัดเจตติ นักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากโปรโตคอลและข้อมูลจากการสัมภาษณ์ใน

---

* ได้รับบทความ: 16 พฤษภาคม 2563; แก้ไขบทความ: 25 มิถุนายน 2563; ตอรับตีพิมพ์: 28 มิถุนายน 2563

Received: May 16, 2019; Revised: June 25, 2020; Accepted: June 28, 2020

รูปแบบของการบรรยายวิเคราะห์ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากแบบวัดเจตคติ
นักเรียนโดยใช้สถิติพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1. แนวทางที่เป็นเลิศ มี 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การวางแผนการจัดการเรียนรู้ 2) การเตรียมการจัดการเรียนรู้ 3) การจัดการเรียนรู้ 4) การประเมินผลการเรียนรู้ 5) การส่งเสริมการเรียนรู้ 6) การพัฒนาการศึกษา 2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ ดังนี้ 1) การบริหารงาน และความต่อเนื่องของผู้อำนวยการ 2) การเอาใจใส่ในบทบาทและหน้าที่ของครู 3) สื่อการจัดการเรียนรู้ 4) การส่งเสริมการเรียนรู้ 5) ผู้ปกครองนักเรียน 3. เจตคติของนักเรียน พบว่านักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ในทุกด้าน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.99 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.68

คำสำคัญ: แนวทางที่เป็นเลิศ; การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย

Abstract

This research have The objectives to study were 1. the best practice, 2. the factors that affected the educational success, and 3. the attitude of students towards the best practice for learning management in Thai language at primary level. The target groups were school director, Thai language teachers, students, and parents of primary school students. The research instruments were video camera, observation form, interview form, audio recorder, camera, and questionnaires for measuring attitude. Data were collected by recording a learning management video of teachers, interviewing the school director, teachers, and parents of students. The information obtained from the attitude measurements of the students was also be used. The qualitative data obtained from the protocol and data from interviews were analyzed by applying descriptive analysis. Furthermore, the quantitative data obtained from the attitude measurements of the students was analyzed by applying descriptive statistics.

The results of the research showed that: 1. the best practice had 6 steps as follows: 1) designing learning management plan. 2) Preparation of teaching process. 3) The teaching process. 4) Assessment of learning. 5) Promoting learning. 6) Educational development. 2. Factors that affected the educational success were as follows: 1) administration and regularity of the school director, 2) strictness to the roles and duties of teachers, 3) learning media, 4) learning support, and 5) parents of students. 3. The attitude of students towards found that had good attitudes towards learning management of Thai language at primary level in all aspects with a mean ($\bar{X}$) as 3.99 and standard deviation (S.D.) as 0.68.

Keywords: The Best Practice; Learning Management In Thai Language

บทนำ

ปัจจุบันสังคมไทยและสังคมโลกมีการพัฒนาอย่างก้าวไกล ไม่ว่าจะเป็นความก้าวหน้าในด้านเทคโนโลยี การคมนาคม หรือการขนส่งต่าง ๆ นั้นล้วนแล้วแต่เป็นปัจจัยเกื้อหนุนทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในสังคมมนุษย์ได้ แม้กระทั่งการศึกษาในยุคปัจจุบันก็ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคตามสมัยอยู่ตลอดเวลาตามวิถีทางสังคมมนุษย์และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ไร้ขีดจำกัด การศึกษาไทยแม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงตามยุคตามสมัย และวิถีความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก โดยเฉพาะประเทศที่มีการพัฒนาแล้วก็ตาม หลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนรู้ใหม่ ๆ ยังไม่สามารถบ่งชี้ให้ครูผู้สอนเห็นว่าผู้เรียนเกิดความเปลี่ยนแปลงในการเรียนรู้และยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นทั้งหมดทั่วประเทศได้ ซึ่งขณะเดียวกันครูผู้สอนก็ได้พยายามอย่างเต็มที่เพื่อหาวิธีที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสม และนำมาเพื่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการด้านต่าง ๆ ของยุคโลกาภิวัตน์ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจของทุกประเทศรวมทั้งประเทศไทย ในวงการศึกษาไทยก็เช่นกัน มีเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่สำคัญเกิดขึ้น (สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ : 2545)

สำหรับการสอนภาษาไทยนั้น ไม่ว่าจะสังคมโลกจะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางอย่างไรก็ตาม กระบวนการในการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาไทยก็ยังคงมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่จำเป็นในด้านของการสื่อสาร การฟัง พูด อ่าน เขียน ให้มีประสิทธิภาพ โดยทั้งหมดจะต้องให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจหลักภาษาและวรรณคดีไทยอย่างเห็นคุณค่า ในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม โดยครูผู้สอนจำเป็นที่จะต้องหาเทคนิควิธีเพื่อจะให้นักเรียนได้เกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชามากยิ่งขึ้น (วุฒิพงษ์ คำเนตร : 2558) โดยการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยในปัจจุบัน ควรเปลี่ยนไปจากเดิมที่ใช้เนื้อหาสาระของภาษาไทยเป็นสิ่งที่กำหนดวัตถุประสงค์และกระบวนการเรียนรู้ แต่หากต้องมีวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดี เพื่อให้ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติสมรรถนะต่าง ๆ อย่างรอบด้านและสมดุลอันจะเป็นการเตรียมนักเรียนให้มีความพร้อมต่อการเข้าสู่ยุคใหม่สมรรถนะสำคัญที่ควรนำมาประกอบด้วย การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดแก้ปัญหา การสื่อสาร การร่วมมือร่วมใจ และการคิดสร้างสรรค์ สมรรถนะเหล่านี้ครูภาษาไทยสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยให้สอดคล้องกับสมรรถนะเป้าหมายได้หลากหลายกิจกรรม (เฉลิมลาภ ทองอาจ : 2561)

จากปัญหาการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยที่กล่าวมาทำให้สถานศึกษาหลายแห่งแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยจนเกิดเป็นแนวทางการปฏิบัติที่ดีที่สุดของสถานศึกษาตนเอง เป็นวิธีการทำงานที่ดีที่สุดในเรื่องนั้น ๆ ซึ่งอาจจะเป็นระบบบริหารเทคนิควิธีการต่าง ๆ ที่ทำให้ผลงานบรรลุเป้าหมายระดับสูงสุดของการปฏิบัติ จะไม่ใช่เป็นแค่เพียงวิธีการทำงานที่ดี แต่เป็นการทำงานที่ดีกว่าหรือดีที่สุด ซึ่งมีทั้งการทำงานในเชิงระบบบริหาร และเทคนิควิธีการต่าง ๆ ทำให้ผลงานนั้นบรรลุเป้าหมายสูงสุด ส่วนแนวทางการปฏิบัติที่ดีที่สุดด้านการจัดการเรียนรู้ เป็นเรื่องสำคัญที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ และประยุกต์ใช้ความรู้ รวมทั้งแปลงความรู้ของคนไป เป็นความรู้ขององค์กร การจะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ นั้นจะต้องมีทักษะใน 5 ด้าน ได้แก่ 1) การแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ 2) การทดลองศึกษาหาแนวทางใหม่ ๆ 3) การเรียนรู้จากประสบการณ์ในอดีต 4) การเรียนรู้จากวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศของคนอื่น 5) การถ่ายทอดความรู้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพทั่วทั้งองค์กร จะเห็นว่าแนวทางการปฏิบัติที่ดีที่สุดเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ เพราะเป็น 1 ใน 5 ของทักษะในองค์กรแห่งการเรียนรู้ (David Garvin อ้างถึงใน บุญดี บุญญาภิจ และคณะ 2547 : 26) โรงเรียนมีสุขเป็นโรงเรียนเอกชนที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น เปิดสอนครั้งแรกในปีการศึกษา 2554 มีนักเรียนจำนวน 46 คน ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การสอนดังกล่าว ส่งผลให้โรงเรียนเกิดการยอมรับเพิ่มมากขึ้นจนในปัจจุบันมีจำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้นประมาณ 600 คน ได้รับการยอมรับจากคณะครูผู้บริหารสถานศึกษาทั้งในจังหวัดและจังหวัดใกล้เคียงเข้ามาศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่อง และที่สำคัญตัวผู้อำนวยการและครูของโรงเรียนมีสุขยังได้รับเชิญให้เป็นวิทยากรสำคัญในการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยทางครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 วิชาภาษาไทยได้กำหนดไว้ มีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เอาใจใส่ นึกถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียนอย่างเห็นได้ชัด ส่งเสริมการพัฒนาตนเองตามศักยภาพของผู้เรียน ให้นักเรียนได้ฝึกเรียนภาษาไทยผ่านประสบการณ์จริง และนำไปเชื่อมโยงเข้ากับความรู้ทักษะเกี่ยวกับภาษาของตนเอง ทำให้นักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้จริง นอกจากนี้เมื่อนักเรียนสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองแล้วยังส่งผลทำให้นักเรียนมีความสามารถด้านภาษาไทย มีความมั่นใจในตนเอง กล่าวอ่าน กล่าวเขียน กล่าวพูด และสามารถนำความรู้ทางภาษาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้จนส่งผลการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเป็นแนวทางการปฏิบัติที่ดีที่สุดของโรงเรียน จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยได้สนใจที่จะศึกษาแนวทางที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ของโรงเรียนมีสุข ว่าโรงเรียนมีสุขมีแนวทางที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเป็นอย่างไร มีปัจจัยอะไรที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย และนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของโรงเรียนมีสุขมีเจตคติอย่างไรบ้าง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวทางที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา
3. เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ที่มีต่อแนวทางที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา

วิธีการดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยได้แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้

1) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.1) กล้องบันทึกวีดิทัศน์ (Video Recording) ใช้ในการบันทึกกระบวนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยด้วยแนวทางที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา

1.2) แบบสังเกต (Observation Form) ซึ่งเป็นการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation) ใช้ในการสังเกตพฤติกรรมการจัดกระบวนการศึกษาของครู ใช้จัดบันทึกจากการสังเกตพฤติกรรมการจัดกระบวนการศึกษาของครูที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนในขณะที่จัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยด้วยแนวทางที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา

1.3) แบบสัมภาษณ์ (Interview Form) เป็นวิธีการเก็บข้อมูลที่ผู้วิจัยใช้วิธีการสนทนากับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ใช้ในการบันทึกการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้ด้วยแนวทางที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูภาษาไทย และผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนมีสุข

1.4) แบบวัดเจตคติ (Attitude Test) ใช้ในการเก็บข้อมูลจากการตอบแบบวัดเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาจำนวน 402 คน ในขณะที่เรียนรู้ด้วยแนวทางที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา โดยมีข้อคำถามทางบวกจำนวน 25 ข้อ แบ่งข้อคำถามเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านห้องเรียนจำนวน 5 ข้อ ด้านการจัดการเรียนรู้จำนวน 13 ข้อ ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้จำนวน 5 ข้อ และด้านการส่งเสริมและการพัฒนาการเรียนรู้จำนวน 2 ข้อ ซึ่งเป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง มีการแปลความหมายของเจตคติคือ ดีที่สุด ดี ค่อนข้างดี ไม่ดี และไม่ดีที่สุด

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1) ไฟล์วีดิทัศน์ที่ได้จากการบันทึกการจัดการเรียนรู้ด้วยแนวทางที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา นำมาถอดความเป็นภาษาเขียน ซึ่งข้อมูลที่ได้เรียกว่าโพรโทคอล (Protocol Analysis) ประกอบการวิเคราะห์เพื่อศึกษากระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยแนวทางที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา

2.2) บันทึกจากการสังเกตพฤติกรรมการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนด้วยแนวทางที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา ในด้านการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน ขั้นตอนวิธีการสอน สื่อที่ใช้การเรียนการสอน การประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน การดำเนินการหลังจากการจัดการเรียนรู้

2.3) บันทึกจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ด้วยแนวทางที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูภาษาไทย และผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนมีสุข

2.4) ไฟล์เสียงที่ได้จากการบันทึกเสียงสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้ด้วยแนวทางที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูภาษาไทย และผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาโรงเรียนมีสุข นำมาถอดความเป็นภาษาเขียน ประกอบการวิเคราะห์เพื่อศึกษาแนวทางที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา และเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียนมีสุขด้านการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย

2.5) ผลจากการตอบแบบสอบถามเพื่อวัดเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในขณะที่เรียนรู้วิชาภาษาไทยของโรงเรียนมีสุข จำนวน 402 คน

3) การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล จากการรวบรวมข้อมูลแบบผสมผสาน (Mixed Method) ระหว่างการรวบรวมข้อมูลวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Method) ซึ่งจะวิเคราะห์ข้อมูลโดยการบรรยายวิเคราะห์ (Analytic Description) และการรวบรวมข้อมูลวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Method) ซึ่งจะวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ด้วยสถิติ

พรรณนา (Descriptive Statistics) ผู้วิจัยขอเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

3.1) การวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาแนวทางที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา โดยการเก็บข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับแนวทางที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา เช่น ผู้ที่เกี่ยวข้อง การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน ขั้นตอนวิธีการสอน สื่อที่ใช้การเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน จากนั้นนำมาวิเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนการสอน ชั้นประถมศึกษา นำข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการสอนของครูกลุ่มเป้าหมาย จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้อง นำข้อมูลจากการบันทึกวิดีโอการสอนของครูจำนวน 6 ครั้ง คือ บันทึกวิดีโอการสอนของครู ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การถอดถอดความเป็นภาษาเขียน (Protocol Analysis) เมื่อได้ข้อมูลครบแล้วนำข้อมูลต่าง ๆ มาวิเคราะห์ในรูปแบบของการบรรยายวิเคราะห์ เพื่อให้ได้แนวทางที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา

3.2) การวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา เก็บข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในแนวทางที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา โดยการสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครู และผู้ปกครองของนักเรียน เช่น ด้านความพร้อมของบุคลากร กระบวนการจัดการศึกษาของครู สื่อการเรียนรู้ และวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการศึกษา แล้วนำมาวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในแนวทางที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา ในรูปแบบของการบรรยายวิเคราะห์

3.3) การวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแนวทางที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา นำข้อมูลพื้นฐาน และข้อมูลจากแบบวัดเจตคตินักเรียนชั้นประถมศึกษาจำนวน 402 คน มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนา โดยใช้ค่าสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลตามสูตรของบุญชม ศรีสะอาด

ผลการวิจัย

1. แนวทางที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา

ในการศึกษาแนวทางที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาของโรงเรียนมีสุข ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตชั้นเรียน แล้วบันทึกวีดิทัศน์การสอนของครู กรอบกับสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้อำนวยการ ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 ผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากโพทโทคอลการสอนของครู และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผลของการวิจัยพบว่า แนวทางที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาของโรงเรียนมีสุข มีทั้งสิ้น 6 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.1 การวางแผนการจัดการเรียนรู้

การประชุมเพื่อวางแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนมีสุข โดยผู้อำนวยการโรงเรียนจัดประชุมครูผู้สอนทั้งโรงเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ ให้บุคลากรทุกคนในทุกระดับการศึกษาเข้าใจแนวทางการปฏิบัติที่เป็นไปในแนวทิศทางเดียวกัน และแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ครูผู้สอนรับนโยบายที่ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นผู้กำหนด ครูผู้สอนก็จะนำเอานโยบายนั้นมาเพื่อวางแผนการจัดการเรียนรู้ โดยครูผู้สอนได้ศึกษาหลักสูตรแล้วจึงนำมาวางแผนว่าตนเองนั้นจะต้องทำอะไรบ้าง เพื่อให้ตอบสนองตามวัตถุประสงค์ที่ผู้อำนวยการโรงเรียนได้ตั้งไว้ และศึกษาหลักสูตร และปรับปรุงหลักสูตรของสถานศึกษาให้มีความสอดคล้องกับอัตลักษณ์ และจุดเน้นในแต่ละชั้นปี นอกจากนี้ยังมีการปรับตารางเรียนของนักเรียนในรายวิชาที่เรียนเพื่อรู้แต่ไม่ได้นำไปใช้ให้น้อยลง และเพิ่มวิชาเสริมทักษะภาษาไทยเข้ามาแทนที่

1.2 การเตรียมการจัดการเรียนรู้

การจัดอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาโดยผู้อำนวยการโรงเรียนจัดอบรมให้สำหรับครูผู้สอนทุกคน เพื่อให้ครูทุกคนในโรงเรียนสามารถสอนวิชาภาษาไทยได้ และเพื่อเพิ่มศักยภาพให้กับครูผู้สอนวิชาภาษาไทยในระดับ และผู้อำนวยการโรงเรียนยังได้จัดอบรมการทำสื่อประกอบการสอนวิชาภาษาไทยให้กับครู โดยทางโรงเรียนได้ให้ความสำคัญในการใช้สื่อเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีทั้งการสนับสนุน งบประมาณ ในการผลิตสื่อ และเนื่องจากทางโรงเรียนมีการผลิตสื่อเพื่อจำหน่าย

ครูที่ทำสื่อได้ดีก็จะได้รับส่วนแบ่งจากการจำหน่ายสื่อ ครูภาษาไทยที่สอนในระดับชั้นประถมศึกษาจะต้องมีการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 วิชาภาษาไทย หลักสูตรสถานศึกษาวิชาภาษาไทย ตัวชี้วัดต่าง ๆ และจุดเน้นของโรงเรียนที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียน เพื่อที่จะได้เตรียมการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสามารถและช่วงวัยของนักเรียน เมื่อทำการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 หลักสูตรสถานศึกษา ตัวชี้วัด และจุดเน้นต่าง ๆ ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยก็จะจัดเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน ใบงาน และใบความรู้

1.3 การจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เป็นการดำเนินการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยโรงเรียนมีสุขในชั้นเรียน ตั้งแต่ขั้นนำไปจนถึงขั้นสรุป ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 2 การนำเข้าสู่บทเรียนครูผู้สอนได้ให้นักเรียนในระดับชั้นนี้ได้สะกดคำ ที่ปรากฏอยู่ในเนื้อหาที่จะเรียนในวันนั้น ๆ โดยการสะกดคำ และผันวรรณยุกต์ของนักเรียนก็จะมีท่าทางประกอบเพื่อให้นักเรียนเกิดการตื่นตัวก่อนที่จะเริ่มเรียน คำที่นำมาให้นักเรียนสะกดก็จะเป็นคำที่ปรากฏในเนื้อหาที่จะเรียนในวันนั้น ๆ หรือคำที่อยู่รอบ ๆ ตัวนักเรียนเอง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – 4 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียนครูผู้สอนได้ให้นักเรียนสะกดคำ แล้วนำคำมาใช้ในการแต่งประโยคหรือในบางครั้งก็นำไปสู่การเอาประโยคที่แต่งนั้นมาแต่งเป็นเรื่องสั้น ๆ และในบางครั้งครูก็จะให้นักเรียนได้ท่องบทอาขยานตามระดับชั้นของตนเอง และสะกดคำที่อยู่ในบทอาขยานนั้น และระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียนครูผู้สอนได้จะให้นักเรียนท่อง สรรพวรรณยุกต์ ไตรยางศ์ บทอาขยานของแต่ละระดับชั้น และสะกดคำบ้างในบางครั้ง

ชั้นสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 2 เป็นระดับชั้นที่เน้นทักษะการอ่านออกเขียนได้ ครูผู้สอนในระดับชั้นนี้ได้ให้นักเรียนฝึกอ่านเนื้อเรื่อง ในขณะที่อ่านนักเรียนทุกคนจะต้องใช้นิ้วชี้ตลอดทั้งเรื่อง เพื่อให้ทราบว่คำไหนอ่านว่าอย่างไร เขียนแบบไหน เมื่ออ่านเนื้อเรื่องจบครูผู้สอนก็จะถามคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านกับนักเรียน เพื่อเป็นการทดสอบนักเรียน แล้วครูจึงให้นักเรียนเขียนตามคำบอก โดยคำที่นำมาให้นักเรียนเขียนตามคำบอกนั้นก็จะนำมาจากเนื้อเรื่องที่นักเรียนอ่าน นอกจากนี้ครูผู้สอนยังเน้นย้ำในเรื่องของการเขียนในส่วนของ ลายมือ และอักขรวิธีของนักเรียนอยู่ตลอดเวลา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – 4 ครูผู้สอนจะให้ความสำคัญกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ครูผู้สอนจึงนำเอาสิ่งที่ให้นักเรียนได้ทำในขั้นนำเข้าสู่บทเรียน มาต่อยอดในการแต่งประโยค แล้วนำประโยคที่แต่งมาเรียงต่อกันให้

เป็นเรื่อง นอกจากนี้ครูผู้สอนยังเน้นย้ำในเรื่องของการเขียนในส่วนของ ลายมือ และ อักษรวิธีของนักเรียนอยู่ตลอดเวลา และระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ครูจะให้ความสำคัญกับนักเรียนทุกคน คือให้นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ มีการต่อยอดจากขั้นนำเพื่อเข้าสู่เนื้อหาที่จะได้เรียนในคาบนอกจากนี้ครูยังเน้นย้ำในเรื่องของการเขียนในส่วนของ ลายมือ และอักษรวิธีของนักเรียนอยู่ตลอดเวลา

ขั้นสรุป ครูจะเน้นย้ำและสรุปสาระสำคัญของเนื้อหาในแต่ละชั่วโมงร่วมกับนักเรียน เพื่อเป็นการทบทวนให้กับนักเรียน และเพื่อให้นักเรียนที่เข้าใจในเนื้อหาแล้วได้ทบทวนจนเกิดความแม่นยำ นักเรียนที่ยังมีข้อสงสัยก็จะได้ทำความเข้าใจในขั้นตอนนี้ และซักถามในข้อสงสัย

1.4 การประเมินผลการเรียนรู้

การประเมินผลการเรียนรู้เป็นการตรวจสอบและการประเมินผลการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของนักเรียนโรงเรียนมีสุขที่ได้รับการจัดการเรียนรู้จากครูภาษาไทยโรงเรียนมีสุข ซึ่งปรากฏอยู่ 2 ลักษณะ คือ

การประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยวิธีการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในแต่ละ ชั่วโมง เป็นการประเมินเบื้องต้น โดยจะประเมินจากการตอบคำถามของนักเรียน การร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ และการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนจากการปฏิบัติทักษะต่าง ๆ เช่น การเขียน การเล่าเรื่อง เนื่องจากสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นจุดเน้นที่ทางโรงเรียนได้กำหนดไว้ และมีใบงานที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้

1.5 การส่งเสริมการเรียนรู้

การส่งเสริมการเรียนรู้เป็นกิจกรรมหรือกระบวนการที่ครูภาษาไทยโรงเรียนมีสุขจัดให้กับนักเรียนนอกเหนือจากการจัดการเรียนรู้ปกติในชั้นเรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยดียิ่งขึ้น มีการจัดชั่วโมงเรียนวิชาภาษาไทยเสริมไว้ในตารางเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 2 จะเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เสริมทักษะการอ่านออกเขียนได้จากวิชาภาษาไทยหลัก ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6 ซึ่งเป็นระดับชั้นที่สูงขึ้นมาจะมีชั่วโมงแรกของแต่ละวันเป็นที่ใช้ชั่วโมงในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โดยจะมีการสลับหมุนเวียนกันไปกับวิชาต่าง ๆ ส่วนในวิชาภาษาไทยก็จะเป็นการส่งเสริมตามจุดเน้นของโรงเรียนคือ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ครูผู้สอนก็จะแยกนักเรียนไปในแต่ละระดับชั้นของตนเอง เพื่อทำการสอนเสริมวิชาภาษาไทย โดยในบางครั้งครูก็จะนำเอาบทเรียนที่เรียนใน

เนื้อหาที่สอนประจำมาทบทวนหรือมือแต่การติวสอบในรูปแบบต่าง ๆ การเสริมทักษะในเรื่องของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามระดับชั้น และการสะกดคำบ้าง และการส่งเสริมการเรียนรู้ที่สำคัญของโรงเรียนมีสุขก็คือ ห้องเรียน ICU ด้านวิชาภาษาไทย หากมีนักเรียนคนใดที่ยังมีความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ไม่เท่าเพื่อน ในช่วงนี้ครูก็จะเสริมให้เป็นพิเศษ ส่งผลให้นักเรียนกลุ่มดังกล่าวมีพัฒนาการดีขึ้น ห้องเรียน ICU ด้านวิชาภาษาไทยไม่ว่า นักเรียนจะอยู่ในระดับชั้นใดหากไม่มีความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ก็จะถูกส่งให้มาเรียนที่ห้องนี้ได้ทุกคน

1.6 การพัฒนาการศึกษา

การพัฒนาการศึกษาเป็นกิจกรรมหรือกระบวนการที่ผู้อำนวยการโรงเรียนมีสุขหรือบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้กระทำ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของโรงเรียนมีสุขมีคุณภาพเพิ่มขึ้น โดยสามารถจำแนกตามกลุ่มของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนทั้งหมด 3 กลุ่ม 1) ผู้อำนวยการโรงเรียนมีสุขได้ทำการนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยทุกชั้นเรียน สัปดาห์ละ 1 ชั้นเรียนต่อสัปดาห์ เพื่อให้ครูได้มีอิสระในการจัดการเรียนรู้ โดยการเข้าไปนิเทศนั้นก็จะดูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู พฤติกรรมของนักเรียน การดูแลเอาใจใส่แก่นักเรียนของครู บรรยากาศในชั้นหรือ การพูดคุยถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนรู้ของครู และหากครูมีวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ไม่ถูกต้อง ผู้อำนวยการก็จะมีคำแนะนำหรือสาธิตการสอนวิชาภาษาไทยที่ถูกต้อง นอกจากนี้ผู้อำนวยการเองยังมีการจัดอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ไม่ว่าจะเป็น การสอนอ่าน สอนเขียน การจัดทำสื่อการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา เป็นต้น 2) ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษา เข้ารับการพัฒนาตนเอง และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ในด้านการจัดการเรียนการสอนอ่าน การสอนเขียน การสอนคัดลายมือ และการจัดทำสื่อการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการอบรมที่เกิดจากท่านผู้อำนวยการโรงเรียนมีสุข และ 3) ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษา โดยทางโรงเรียนจะมีการจัดประชุมผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้ปกครองกับทางโรงเรียน และที่สำคัญคือทางโรงเรียนจะมีสมุดประจำตัวนักเรียนที่ใช้บันทึก พฤติกรรมของนักเรียนระหว่างที่อยู่โรงเรียน และผลการเรียนของนักเรียน โดยจะให้นักเรียนนำไปให้ผู้ปกครองสัปดาห์ละ 1 ครั้ง เพื่อให้ผู้ปกครองรับทราบพฤติกรรมและผลการเรียนของนักเรียนในปกครองตนเอง และเป็นช่องทางหนึ่งในการติดต่อสื่อสารกับครูประจำชั้น

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนรู้อิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนรู้อิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 ที่ได้จากการแนะนำของครูประจำชั้น แล้วจึงนำเอาข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งปรากฏผลการวิจัยประกอบด้วย 5 ปัจจัยดังต่อไปนี้

2.1 การบริหารงาน และความต่อเนื่องของผู้บริหารโรงเรียน

การบริหารงาน และความต่อเนื่องของผู้บริหารโรงเรียน เป็นปัจจัยที่ทำให้แนวทางที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนรู้อิชาภาษาไทยประสบความสำเร็จ และสามารถขับเคลื่อนไปได้ในทิศทางที่ดี โดยผู้อำนวยการจะทำหน้าที่เป็นผู้นำในด้านการวางแผนการปฏิบัติต่าง ๆ วิธีการจัดการเรียนรู้อิชาต่าง ๆ ที่ทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะของตนเองด้านวิชาภาษาไทยได้และประสบความสำเร็จ จากการวางแผนและนิเทศติดตามของผู้บริหารโรงเรียน โดยเริ่มตั้งแต่ประชุมคณะครูเพื่อดำเนินงานด้านการจัดการเรียนรู้อิชาเข้มแข็งการปฏิบัติงานตามจุดเน้นที่ผู้อำนวยการเองได้เป็นผู้กำหนดไว้ มีการวางแผนร่วมกันเพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนรู้อิชาภาษาไทยในกับนักเรียน มีการจัดอบรมให้กับคณะครูทุกคนเกี่ยวกับวิธีการสอนวิชาภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษา และการจัดทำสื่อการสอนวิชาภาษาไทยให้กับคณะครู นอกจากนี้ผู้อำนวยการยังได้ทำการนิเทศติดตามครูผู้สอนวิชาภาษาไทยในทุกสัปดาห์ ทำให้ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยได้รับทราบถึงข้อบกพร่องหรือได้รับกำลังใจจากผู้อำนวยการโรงเรียน และทำให้ผู้อำนวยการได้ทราบปัญหาและสามารถแก้ไขปัญหาเหล่านั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนมีสุขเป็นการบริหารงานที่ต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา โดยผู้อำนวยการจะให้ความสำคัญกับการนิเทศ ติดตามการสอนของคณะครูอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้อิชาภาษาไทยของครูมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.2 การเอาใจใส่ในบทบาทและหน้าที่ของครู

การปฏิบัติหน้าที่ของครูผู้สอนเป็นปัจจัยที่สำคัญมาก เนื่องจากครูเป็นผู้ที่มีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการจัดการเรียนรู้อิชา ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษา

โรงเรียนมีสุขมีการเอาใจใส่ในบทบาทหน้าที่ของตนเอง เพื่อมุ่งหวังว่าการทำหน้าที่ของตนเองนั้นจะส่งผลให้นักเรียนมีความรู้ ทักษะในวิชาภาษาไทย ตามจุดเน้นของโรงเรียนที่ได้กำหนดไว้ โดยครูผู้สอนวิชาภาษาไทยได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ทุกขั้นตอน เริ่มตั้งแต่การวางแผนการจัดการเรียนรู้ การเตรียมการจัดการเรียนรู้ที่ครูต้องเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อและใบงาน เพื่อให้ให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูผู้สอนมีการเตรียมนักเรียนให้พร้อมสำหรับการเรียน ขณะที่สอนครูก็จะให้ความสำคัญกับนักเรียนทุกคน และเมื่อจบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แล้วก็จะมีการสรุปสาระสำคัญของเนื้อหาที่เรียนไปในวันนี้ นอกจากนี้ครูยังมีกิจกรรมเสริมทักษะทางภาษาไทยให้กับนักเรียน และกิจกรรมซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่อาจจะมีความสามารถในวิชาภาษาไทยไม่เท่านักเรียนคนอื่น นอกจากนี้ครูยังมีการร่วมมือกับผู้ปกครองในการดูแลเอาใจใส่นักเรียน เพื่อให้เกิดประสิทธิในการจัดการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น ซึ่งแนวทางเหล่านี้ถือเป็นสิ่งสำคัญที่ครูผู้สอนยึดถือปฏิบัติมา จนส่งผลทำให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ หากครูผู้สอนไม่ทำสิ่งเหล่านี้การจัดการเรียนรู้ก็จะไม่เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล นักเรียนเรียนไปเพื่อรู้ไม่ได้นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

2.3 สื่อการจัดการเรียนรู้

โรงเรียนมีสุขได้ให้ความสำคัญกับการจัดทำสื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเป็นอย่างมาก โดยผู้อำนวยการโรงเรียนได้สนับสนุนทั้งด้านความรู้ งบประมาณในการจัดทำสื่อการเรียนการสอน และการให้ขวัญกำลังใจครูโดยการจัดจำหน่ายสื่อให้กับโรงเรียนอื่น แล้วมีส่วนแบ่งให้กับครูผู้ที่ทำสื่อขึ้นมา จนส่งผลให้สื่อเป็นปัจจัยสำคัญในการทำให้การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของโรงเรียนมีสุขประสบความสำเร็จเพราะสื่อจะเป็นตัวกลางที่สามารถทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้เป็นอย่างดี โดยสื่อที่สร้างขึ้นจะต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน และเนื่องจากโรงเรียนมีสุขเน้นให้นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ครูจึงพยายามที่จะหาสิ่งที่อยู่รอบตัวนักเรียนมาเป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้อีกด้วย ส่งผลให้นักเรียนเกิดความสนใจที่จะเรียนรู้วิชาภาษาไทยและเห็นคุณค่าของการเรียนวิชาภาษาไทย และทำให้การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของโรงเรียนมีสุขประสบความสำเร็จ

2.4 การส่งเสริมการเรียนรู้

การส่งเสริมการเรียนรู้ เป็นปัจจัยที่เอื้อให้แนวทางการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโรงเรียนมีสุข ระดับชั้นประถมศึกษาประสบความสำเร็จ เนื่องจากโรงเรียนมีสุขได้มีการจัดตั้งห้อง ICU ทางด้านภาษาไทยให้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องด้านการอ่านออกเขียนได้ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนเหล่านี้มีการพัฒนาการด้านความสามารถในการอ่านออกเขียนได้มากที่สุดตามศักยภาพของผู้เรียนและสามารถเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กับเพื่อนในชั้นเรียนเดียวกัน นอกจากนี้ในระดับชั้นที่สูงขึ้นทางโรงเรียนก็มีการจัดตารางเรียนในช่วงแรกของแต่ละวันก็จะเป็นวิชาสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนทุกคน โดยจะมีการนำเอาวิชาหลักมาหมุนเวียนในช่วงนี้ เมื่อถึงวิชาภาษาไทยครูผู้สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – 6 ก็จะมีการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้กับผู้เรียนเป็นส่วนใหญ่ มีการเน้นเนื้อหาวิชาภาษาไทยที่สอนในตารางปกติ และการจัดตัวเพื่อทดสอบการทดสอบระดับชาติ ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2.5 การให้ความร่วมมือของผู้ปกครองกับทางโรงเรียน

ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษา เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่มีส่วนทำให้การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของโรงเรียนมีสุขประสบความสำเร็จ โดยเกิดจากความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองของนักเรียนกับทางโรงเรียนที่มีการติดต่อสื่อสารเกี่ยวกับตัวนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ โดยมีการติดต่อผ่านสมุดประจำตัวนักเรียนที่ส่งให้ผู้ปกครองสัปดาห์ละ 1 ครั้ง เพื่อรายงานผลการเรียนและพฤติกรรมของนักเรียนเพื่อให้ผู้ปกครองได้รายงานพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนเมื่ออยู่บ้าน และให้ผู้ปกครองได้บอกถึงความต้องการและแสดงความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน นอกจากนี้ทางโรงเรียนยังมีการจัดประชุมผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครองมาชื่นชมผลงานของนักเรียน และดูกิจกรรมการเรียนการสอนของทางโรงเรียน

3. เจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ที่มีต่อแนวทางที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา

การศึกษาเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ที่มีต่อแนวทางที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 จำนวน 402 คน ทำแบบวัดเจตคติ แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามเพื่อวัดเจตคติของนักเรียนมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา จากการ

วิเคราะห์ข้อมูลผลปรากฏว่า นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อแนวทางที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา โดยมีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

แนวทางการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย 4 ด้าน	($\bar{X}$)	S.D.	แปลความหมาย
1. ด้านห้องเรียน	4.30	0.44	นักเรียนมีเจตคติดี
2. ด้านการจัดการเรียนรู้	3.90	1.06	นักเรียนมีเจตคติดี
3. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	3.90	1.06	นักเรียนมีเจตคติดี
4. ด้านการส่งเสริมและการพัฒนาการเรียนรู้	3.98	0.49	นักเรียนมีเจตคติดี
รวม 4 ด้าน	3.99	0.68	นักเรียนมีเจตคติดี

7. อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย : กรณีศึกษา โรงเรียนมีสุข ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า แนวทางที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โรงเรียนมีสุข ระดับประถมศึกษา มีทั้งหมด 6 แนวทาง ได้แก่ การวางแผนการจัดการเรียนรู้ การเตรียมการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ การประเมินผลการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ และการพัฒนาการศึกษา เนื่องจากโรงเรียนมีสุขเป็นโรงเรียนที่มีแนวทางที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ระดับประถมศึกษา มุ่งพัฒนาให้นักเรียนมีความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยทางโรงเรียนได้นำเอาจุดเน้นในส่วนนี้ไปตั้งเป็นอัตลักษณ์ของโรงเรียน ทางโรงเรียนจึงให้ความสำคัญในแนวทางการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยที่จะนำไปสู่การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยแนวทางต่าง ๆ มีการดำเนินการทุกอย่าง ๆ เป็นระบบ และมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีผู้อำนวยการโรงเรียนร่วมกับคณะครูในโรงเรียน และผู้ปกครอง ดังนี้

จากการวางแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากโรงเรียนมีสุขเป็นโรงเรียนที่ให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย จึงต้องมีการวางแผนการดำเนินงานเป็นอย่างดี ซึ่งเป็นสิ่งแรกที่จะต้องดำเนินการและร่วมมือกันของบุคคลที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้ โดยการวางแผนจะเป็นสิ่งที่ส่งผลให้การทำงานของผู้อำนวยการ ของครูเกิดประสิทธิภาพ เพราะทุกคนจะรู้แนวทางในการปฏิบัติงานว่าต้องทำอะไรก่อนเพื่อให้การดำเนินงานนั้นประสบความสำเร็จ ในการดำเนินการต่าง ๆ ก็จะเป็นระบบ ส่งผลให้เกิดการจัดการเรียนรู้ที่

มีประสิทธิภาพกับนักเรียนโดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับ อธิปไตย คำทิ้ง (2562) ที่ได้ศึกษากระบวนการจัดการเรียนรู้ทางไกลผ่านดาวเทียมว่า ขั้นตอนการวางแผนการจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการแรกในการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมที่ต้องมีการวางแผนและร่วมมือกันจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา อันจะส่งผลให้การจัดการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในกระบวนการอื่น ๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

จากการเตรียมการจัดการเรียนรู้ ผู้อำนวยการโรงเรียน และครูมีความมุ่งหวังที่จะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง เนื่องจากแนวทางการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของโรงเรียนมีสุข เป็นแนวทางที่มีความเป็นเลิศด้านนี้ ฉะนั้นจะต้องมีการเตรียมการจัดการเรียนรู้ เพื่อที่นักเรียนจะได้เรียนรู้วิชาภาษาไทยอย่างเป็นระบบตามช่วงชั้นของตนเอง และหากเกิดปัญหาในขั้นตอนใดก็จะสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างทันที่ก่อนที่จะเกิดการจัดการเรียนรู้อย่างแท้จริง สอดคล้องกับแนวคิดของ อัจฉรา ชิวพันธ์ (2547) ที่กล่าวถึงลักษณะของครูภาษาไทยที่จะต้องมีการเตรียมการสอนล่วงหน้าก่อนทุกครั้ง ใช้เทคนิควิธีการสอนที่จูงใจ ทำทลายความคิดของผู้เรียน เลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมมาใช้ประกอบการสอน มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยบูรณาการกับวิชาอื่นได้ จัดบรรยากาศในห้องเรียนให้อำนาจต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน มีการวัดประเมินผลการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง จัดกิจกรรมซ่อมเสริมวิชาภาษาไทย และหลักสูตรภาษาไทย พัฒนางานวิจัยในชั้นเรียน และสร้างสำนึกของนักเรียนในการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง

จากการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากครูผู้สอนต้องการให้นักเรียนมีทักษะทางวิชาภาษาไทยครบทุกด้าน เพื่อที่จะเป็นแนวทางไปสู่การเขียนเชิงสร้างสรรค์ซึ่งเป็นจุดเน้นและอัตลักษณ์ของโรงเรียน จากการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนมีสุขแสดงให้เห็นถึงการฝึกทักษะทางภาษาไทยที่ครูผู้สอนจัดให้กับนักเรียน เพื่อให้เกิดทักษะต่าง ๆ ก่อนที่นักเรียนจะมีทักษะในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้ นักเรียนจะต้องมีทั้งทักษะการอ่าน การเขียน การแต่งประโยคซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ทักษะทางการใช้ภาษา เป็นต้น สอดคล้องกับแนวคิดของ สนิท ฉิมเล็ก (2540) ที่กล่าวว่าแนวทางการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยจะต้องฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน ให้ถูกต้องคล่องแคล่ว โดยการฝึกทักษะแต่ละอย่างให้แม่นยำ แล้วจึงใช้ทักษะทั้ง 4 ให้สัมพันธ์กัน ควบคู่การส่งเสริมการคิดของนักเรียนไปพร้อมกันสอนให้ถูกต้องตามหลักภาษา การเรียนภาษาเป็นการเลียนแบบที่นักเรียนจะได้รับจากครูผู้สอนที่เป็นต้นแบบ จากนั้นนักเรียนจะปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงให้

เป็นภาษาของตนเองจากการฝึกบ่อย ๆ จนเกิดความคิดสร้างสรรค์ และการใช้ภาษาในรูปแบบใหม่ ๆ ฝึกให้ผู้เรียนรู้หลักเกณฑ์ทางภาษาควบคู่ไปกับการใช้ภาษาและให้รู้วัฒนธรรมทางภาษา ฝึกให้ผู้เรียนได้นำเอาความรู้ทางภาษาไปใช้ในชีวิตประจำวัน และใช้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในวิชาอื่นต่อไป

จากการประเมินผลการเรียนรู้ นับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ครูผู้สอนรู้ว่านักเรียนเกิดการเรียนรู้หรือไม่ มีทักษะความสามารถที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียนมากน้อยเพียงใด โดยเป็นการประเมินผลการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนรู้ของนักเรียนให้ได้มากที่สุด และการประเมินยังจะสามารถทำให้ครูผู้สอนรู้ว่านักเรียนคนใดขาดทักษะด้านใด และโดดเด่นในทักษะด้านใด เพื่อนำข้อมูลของนักเรียนที่ได้จากการประเมินไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ต่อไป และเป็นแนวทางที่จะใช้ในการกำหนดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับนักเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ อัจฉรา ชิวพันธ์ (2531) ที่ได้กล่าวถึงลักษณะของครูภาษาไทยด้านการประเมินผลการเรียนรู้ว่า ครูภาษาไทยต้องมีความสามารถวัดและประเมินผลการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม และสามารถจัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในบทเรียนวิชาภาษาไทยได้กว้างขึ้น

จากการส่งเสริมการเรียนรู้ ด้วยทางโรงเรียนมีสุขมีจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้นักเรียนทุกคนของโรงเรียนมีความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ เพื่อที่จะใช้ต่อยอดในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ได้กำหนดเป็นอัตลักษณ์ของโรงเรียน การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของโรงเรียนมีสุขเป็นสิ่งที่ต่อยอดมาจากการประเมินผลการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนนำมาวิเคราะห์ว่านักเรียนคนใด กลุ่มไหน ที่จะต้องมีการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านใดบ้าง เพื่อเป็นการส่งเสริมความสามารถของนักเรียนได้อย่างเต็มความสามารถของตัวนักเรียนเอง ในการส่งเสริมการเรียนรู้หากมีการจัดการเรียนรู้ไประยะหนึ่งแล้ว มีนักเรียนที่มีการเรียนรู้ที่ช้าตามไม่ทันเพื่อน ครูควรจัดให้มีกิจกรรมการสอนซ่อมเสริมจนกว่านักเรียนจะตามทันเพื่อน และสามารถจัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในบทเรียนวิชาภาษาไทยได้กว้างขึ้น และตรงตามความสามารถของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อัจฉรา ชิวพันธ์ (2531) และสนธิ ฉิมเล็ก (2540) ที่กล่าวว่า นักเรียนมีโอกาสที่จะแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของตนเอง ที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอนภาษาไทย แล้วมีนักเรียนที่มีปัญหาทางด้านการเรียนรู้ทางภาษา มีการเรียนรู้ที่ช้าตามไม่ทันเพื่อน ครูควรจัดให้มีกิจกรรมการสอนซ่อมเสริมจนกว่านักเรียนจะตามทันเพื่อน

จากการพัฒนาการศึกษา ในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนมีสุขแสดงให้เห็นถึงความตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของบุคลากรของโรงเรียนมีสุขที่ ทุกคน ทุกฝ่ายร่วมมือกัน พึ่งความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เอาใจใส่ในบทบาทหน้าที่ของตนเองเป็นอย่างดี อีกทั้งยังมีการเข้ารับการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำความรู้ที่ได้จากการพัฒนานั้นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ของตนเอง นอกจากนี้ยังมีการร่วมมือกับผู้ปกครองของนักเรียนซึ่งจะสามารถทำให้การพัฒนาการศึกษาเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา มีทั้งหมดทั้งสิ้น 5 ปัจจัย ได้แก่ การบริหารงาน และความต่อเนื่องของผู้อำนวยการโรงเรียน การปฏิบัติหน้าที่ของครูผู้สอน สื่อการจัดการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ และผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษา

จากการบริหารงาน และความต่อเนื่องของผู้อำนวยการ เป็นปัจจัยที่ทำให้แนวทางที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยประสบความสำเร็จ และสามารถขับเคลื่อนไปได้ ในทิศทางที่ดี การบริหารงานของผู้อำนวยการโรงเรียนมีสุขเป็นการบริหารงานที่ต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา โดยผู้อำนวยการจะให้ความสำคัญกับการนิเทศ ติดตามการสอนของคณะครูอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของครูมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธีรภัทร คำหิ๊ง (2562) ที่ได้ทำการศึกษากระบวนการจัดการศึกษาวิชาภาษาไทยของโรงเรียนดีเด่นด้านการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ระดับชั้นประถมศึกษา พบว่าผู้อำนวยการเป็นปัจจัยที่ทำให้แนวทางการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยประสบความสำเร็จ ผู้วิจัยยังได้กล่าวต่อไปอีกว่าผู้อำนวยการต้องมียุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรม และต้องมีการนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง

จากการเอาใจใส่ในบทบาทและหน้าที่ของครู เป็นปัจจัยที่สำคัญมาก เนื่องจากครูเป็นผู้ที่มีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการจัดการเรียนรู้ ส่งผลทำให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ หากครูผู้สอนไม่ทำสิ่งเหล่านี้การจัดการเรียนรู้ก็จะไม่เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล นักเรียนเรียนไปเพื่อรู้ไม่ได้ นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง จากผลของการวิจัยในด้านการเอาใจใส่ในบทบาทและหน้าที่ครู แสดงให้เห็นถึง ครูภาษาไทยโรงเรียนมีสุขเป็นครูมีความรู้ความเข้าใจในโครงสร้าง

ของหลักสูตรสามารถนำหลักสูตรไปจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เข้าใจพัฒนาการของนักเรียน แล้วนำมาจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน นอกจากนี้ครูยังมีความสามารถในการผลิตสื่อการสอนได้อย่างเหมาะสม และสามารถประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นการปฏิบัติหน้าที่ของครูอย่างจริงจังเพื่อให้ผลของการปฏิบัตินั้นเป็นผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนโดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สนิท ฉิมเล็ก (2540) ที่กล่าวว่าปัจจัยเกี่ยวกับครู ครูนับเป็นปัจจัยสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ทั้งในด้านบุคลิกภาพ หากครูมีบุคลิกภาพที่ดี จะทำให้นักเรียนเกิดความสนใจและพอใจที่จะเรียนรู้ด้านความรู้ครูภาษาไทยนอกจากจะมีความรู้ทางด้านภาษาไทยแล้วจำเป็นต้องมีความรู้อย่างกว้างขวาง รู้เนื้อหาวิชาที่จะสอน มีความรู้ด้านหลักสูตรเป็นอย่างดี รวมทั้งจิตวิทยาและการพัฒนาการของนักเรียน และด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ การมีมนุษยสัมพันธ์ของครูที่มีต่อนักเรียน เพื่อนครู และผู้ปกครอง ตลอดจนผู้บังคับบัญชา และชุมชน เป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

จากสื่อการจัดการเรียนรู้ สื่อจะเป็นตัวกลางที่สามารถทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้เป็นอย่างดี ผู้อำนวยการโรงเรียน และครูผู้สอนวิชาภาษาไทยจึงให้ความสำคัญกับการใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเป็นอย่างมาก ส่งผลให้นักเรียนเกิดความสนใจที่จะเรียนรู้วิชาภาษาไทยและเห็นคุณค่าของการเรียนวิชาภาษาไทย และทำให้การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของโรงเรียนมีสุขประสบความสำเร็จจากการให้ความสำคัญกับสื่อการสอนของโรงเรียนมีสุขทั้งการสนับสนุนด้านความรู้ ด้านงบประมาณในการจัดทำสื่อแล้ว อีกหนึ่งอย่างที่ว่าผู้อำนวยการให้การสนับสนุนคือการสร้างรายได้จากการผลิตสื่อเพื่อจำหน่าย จึงส่งผลให้ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยโรงเรียนมีสุขมีความสำคัญในการจัดทำสื่อเป็นอย่างมาก เพราะนอกจากจะได้ใช้สื่อนั้นในการจัดการเรียนการสอนแล้ว ครูยังสามารถหารายได้เสริมจากการจัดทำสื่อเพื่อจำหน่ายให้กับโรงเรียนต่าง ๆ หรือผู้ที่สนใจ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นสิ่งที่ช่วยให้ครูผู้สอนได้พยายามที่จะสร้างสื่อการสอนที่ดีขึ้นมาใช้กับนักเรียน ส่งผลให้สื่อเป็นตัวที่ส่งเสริมให้การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของโรงเรียนมีสุขประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ รัชดา ลาภใหญ่ (2559) ที่กล่าวว่า การใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอนเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่สำคัญที่จะส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยนั้นประสบความสำเร็จได้ กล่าวคือ สื่อจะเป็นตัวช่วย

กระตุ้นความคิดและจินตนาการของนักเรียน นอกจากนี้ยังสามารถนำเอาวีดิทัศน์และสื่อมัลติมีเดียมาประกอบการจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างความสนใจ ช่วยทำให้เข้าใจ และจดจำบทเรียนได้รวดเร็วมากยิ่งขึ้น

จากการส่งเสริมการเรียนรู้ เป็นปัจจัยที่เอื้อให้แนวทางการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโรงเรียนมีสุข ระดับชั้นประถมศึกษาประสบความสำเร็จ การส่งเสริมการเรียนรู้ของโรงเรียนมีสุขเป็นสิ่งที่จะสามารถทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียน เพราะการส่งเสริมการเรียนรู้ของโรงเรียนมีสุขจะช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาไทยของนักเรียนให้พัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น โดยทักษะที่ได้รับการพัฒนาจากครูผู้สอนเหล่านี้จะเป็นทักษะที่นักเรียนจะต้องนำไปใช้ต่อยอดเพื่อให้ประสบความสำเร็จตามที่โรงเรียนได้ตั้งไว้นั้นคือ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ การส่งเสริมการเรียนรู้จึงทำให้การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของโรงเรียนมีสุขประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ธีรภัทร คำทิง (2562) ที่กล่าวว่า การส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนทุกคนให้มีความรู้ความเข้าใจในวิชาภาษาไทยมากขึ้น ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักในการจัดการเรียนรู้ ที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ให้ได้มากที่สุด ด้วยกระบวนการในชั้นเรียนและการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน

จากผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษา เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่มีส่วนทำให้การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของโรงเรียนมีสุขประสบความสำเร็จ โดยที่ผู้ปกครองให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีกับทางโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนระหว่างตัวครูกับผู้ปกครอง ทำให้ง่ายต่อการจัดการเรียนรู้เพราะครูเองก็จะรู้ข้อมูลเชิงลึกของนักเรียนเพื่อนำมาเป็นข้อมูลประกอบในการจัดการเรียนรู้ และผู้ปกครองก็จะเป็นอีกหนึ่งแรงที่จะช่วยครูผู้สอนในการส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับนักเรียนในปกครองของตนเองเมื่อกลับมาถึงบ้าน สิ่งเหล่านี้จะช่วยส่งเสริมซึ่งกันและกันให้การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของโรงเรียนมีสุขประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ สนิท นิยมเล็ก (2540) ที่กล่าวว่า การมีมนุษยสัมพันธ์ของครูที่มีต่อ ผู้ปกครอง และชุมชน เป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยให้สำเร็จรุดล่งไปได้ด้วยดี

3. จากผลการวิจัยพบว่า พบว่าเจตคติของนักเรียนที่มีต่อแนวทางที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โรงเรียนมีสุข ระดับชั้นประถมศึกษา อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.99 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.68 ที่เป็นเช่นนี้เพราะการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถม ของโรงเรียนมีสุข ด้านห้องเรียนโดยทาง

โรงเรียนมีการจัดบรรยายภาคในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ทั้งการจัดที่นั่งที่ไม่เบียดกัน สามารถมองเห็นและร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี และมีการจัดมุมต่าง ๆ ที่สามารถเรียนรู้ไว้ภายในห้องเรียนด้วย ด้านการจัดการเรียนรู้ ก่อนการจัดการเรียนรู้ครูให้นักเรียน สะกดคำในบทเรียนพร้อมทำทางประกอบ ท่องบทอาขยานของแต่ละชั้น เพื่อเป็นการกระตุ้นนักเรียนก่อนเริ่มกิจกรรมการเรียนรู้ ในขณะที่ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ และเน้นย้ำเรื่องการเขียนทั้งลายมือ และสะกดคำ และหลังกิจกรรมการเรียนรู้ ครูจะเน้นย้ำ สรุปสาระสำคัญของเนื้อหา และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามข้อสงสัย ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ครูมีวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย และด้านการส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ ทางโรงเรียนได้มีนโยบายที่จะส่งเสริมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยให้กับนักเรียนส่งผลทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเองที่สามารถจะเรียนรู้ได้ ทำให้นักเรียนชอบเห็นความสำคัญ และตั้งใจเรียนวิชาภาษาไทย จนเกิดเป็นเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อัจฉนา มุกดาสนิท (2545) ที่กล่าวว่าเจตคติจะเป็นตัวช่วยให้เกิดความรู้ คือ คนเราจะแสวงหาระดับความสามารถ ความมั่นคง เพื่อที่จะรับรู้หรือได้มาตามเป้าหมายที่ตนเองตั้งไว้ และเจตคดียังช่วยในการปรับตัว โดยจะเป็นแรงจูงใจให้บุคคลปรับตัว เพื่อให้ได้รับความสำเร็จ และไปสู่จุดหมายที่พึงพอใจ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 โรงเรียนที่เน้นการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยสามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในวางแผนการจัดการเรียนรู้ ปรับใช้ตามบริบทของโรงเรียน และควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

1.2 ครูควรนำแนวทางที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยไปปรับใช้และประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพชั้นเรียนของตนเอง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยในชั้นอื่น ๆ และในรายวิชาอื่น ๆ

2.2 ควรศึกษาผลที่เกิดขึ้นจากการใช้แนวทางที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยในโรงเรียน ทั้งผลที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้สอน และนักเรียน

องค์ความรู้ใหม่

วิจัยเรื่องแนวทางที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย : กรณีศึกษาโรงเรียนมีสุข ได้องค์ความรู้ใหม่ที่สะท้อนให้เห็นถึงการจัดการเรียนรู้ที่เป็นระบบโดยเริ่มจากการวางแผน การเตรียมความพร้อม การจัดการเรียนรู้ การประเมินผล การพัฒนาการศึกษา และส่งเสริมการเรียนรู้ โดยบุคลากรของโรงเรียนตั้งแต่ผู้อำนวยการ คณะครูต่างใส่ใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มความสามารถ มีความต่อเนื่องในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ทางโรงเรียนได้ตั้งไว้ นอกจากนี้ยังมีการร่วมมือกับผู้ปกครองซึ่งเป็นตัวแปรสำคัญที่จะสามารถทำให้การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของโรงเรียนนั้นประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้เป็นอัตลักษณ์ของโรงเรียน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จึงส่งผลให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย

เอกสารอ้างอิง

- เฉลิมลาภ ทองอาจ. (2561). การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้สมรรถนะในศตวรรษที่ 21 เป็นฐาน : ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. *วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 46(1), 171-184.
- ธีรภัทร คำทึง. (2562). *กระบวนการจัดการศึกษาวิชาภาษาไทยของโรงเรียนดีเด่นด้านการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ระดับชั้นประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญดี บุญญาภิจ และคณะ. (2547). การจัดการความรู้ ทฤษฎีสู่ การปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : จีรวัดน์ เอ็กเพรส.
- รัชดา ลาภใหญ่. (2559). แนวทางและข้อควรปฏิบัติในการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศให้แก่ นักศึกษาจีนอย่างมีประสิทธิภาพ. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 12(21), 42-43.

- วุฒิพงษ์ คำเนตร. (2558). *วิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้บันได 5 ขั้นของการพัฒนาผู้เรียนสู่มาตรฐานสากลในศตวรรษที่ 21 (Five Steps for Student Development)*. สืบค้นเมื่อ 9 กันยายน 2562, จาก <http://wutthiphongkhamnet.blogspot.com/2015/06/five-steps-for-student-development.html>.
- สนิท ฉิมเล็ก. (2540). *พฤติกรรมกรรมการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา*. พิษณุโลก : สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2554). *19 วิธีการจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ภาพพิมพ์.
- อัจฉรา ชิวพันธ์. (2531). *ศาสตร์ของการสอนภาษาไทย*. กรุงเทพมหานคร : คณะครูศาสตร์ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัจฉรา ชิวพันธ์. (2547). *ภาษาพาสอน : เรื่องน่ารู้สำหรับครูภาษาไทย*. กรุงเทพมหานคร : บริษัท แอคทีฟ พริน จำกัด.
- อัญญา มุกดาสนิท. (2545). *เจตคติต่อคอมพิวเตอร์ของพนักงานธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาในเขตจังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยบูรพา.